

**Naturvernforbundet
i Troms**
Romssa Luondugáhttenlihttu

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statens hus

9815 Vadsø

22.04.2021

Høringsinnspill vedrørende søknad om endring av deponitillatelse Stormoen fra Perpetuum Circuli AS om endring i tillatelsen for deponicelle 2 på Stormoen i Balsfjord for mottak og sluttbehandling av PFAS-forurenset avfall

Naturvernforbundet i Troms er kjent med at Perpetuum Circuli AS søker om permanent tillatelse til å deponere PFAS-masser

Sammendrag

- Naturvernforbundet ønsker at Statsforvalteren avslår søknad om videre deponering og kompostering av PFAS masser inntil alle analyser og fullverdige konsekvensutredninger for hele verneområdet er gjennomført.
- Naturvernforbundet anbefaler og ønsker at Perpetuum AS først rydder opp utslippene fra den gamle fyllingen og får bunntetting under alt gammelt avfall.
- Stormoen deponi er lokalisert ovenfor et Ramsar-område. Eventuelt deponi må ikke være til hinder for å oppnå miljømålet som er god økologisk og kjemisk tilstand.
- Vi ønsker primært lokale og regionale løsninger for håndtering av forurenset grunn som PFAS.

Bakgrunn for saken, og fokus på viktige verneområder

Perpetuum Circuli AS, Stormoen i Balsfjord Kommune, i Troms og Finnmark fylke har i dag en midlertidig tillatelse for deponering av PFAS-masser. De søker nå om permanent tillatelse til å deponere PFAS-masser. Det søkes også om å kunne behandle begrensede mengder PFAS-forurenset vann i renseanlegget, samt mottak og vasking av PFAS-forurenset stein. Det søkes også om videreføring av kompostering av PFAS-masser, som også er oljeforurenset, for kompostering på overflaten av PFAS-cellen.

Ifølge Statsforvalteren må gravemasser med PFAS leveres til anlegg og deponi som har tillatelse til å ta imot, behandle eller deponere dette **på en måte som forårsaker minst mulig spredning** av de miljøskadelige stoffene.

Stormoen deponi er lokalisert i Balsfjord kommune. Deponiet er omgitt av viktige myrer, og vannområder som Kjoselva, Tverrelva og Tømmerelva. Kjoselva er ei elv på vestsiden av deponiet som det tidligere har gått ørret i, men som nå har grodd mye igjen, trolig fra avfall fra det gamle deponiet. Kjoselva renner ut i Sørkjosen som igjen er et **naturreservat** (1995). Tverrelva renner rett øst før deponiet, 400 meter avstand i luftlinje). Også denne elva renner ut i Sørkjosleira Naturreservat via Tømmerelva. Både Tømmerelva og Tverrelva er tilgjengelige for [sjøvandrende laksefisk](#). Sørkjosleira Naturreservat har status som RAMSAR område (2002) da det regnes som **fylkets viktigste trekklokalitet** for våtmarksfugl. Fra Stormoen deponi og til Sørkjosleira Naturreservat er det 2.5 km i luftlinje.

Naturvernforbundet stiller seg ikke tvilende til Perpetuums praktiske deponi-kunnskap om sikre celler for PFAS. Men vi er kjent med at den generelle deponi driften allerede har ført til konsekvenser for hekkende fugler i Indre Balsfjord, da det drives kompostering som har skapt økning i kråkebestand som har trolig fortrenget andre fugl som ender, kjeld, terner, sniper og andre fugler som hekker i området.

Det er allerede stort utslippspress på Stormoen deponiet. I tabellen for overvåkningsresultater fra sigevann vises det at selv om utslippene i fra Celle 2 er mye bedre enn i fra gamle fyllinga, er utslippstallene fra den gamle fyllinga hele ti ganger grenseverdien for PFAS. (Rapport: *Overvåkningstillatelser Stormoen Deponi – Trender for sigevann og resipient 2019*)

Naturvernforbundet anbefaler og ønsker at Perpetuum AS først rydder opp utslippene fra den gamle fyllingen og får bunntetting under alt gammelt avfall.

Mangel på helhetlige konsekvensutredninger og ROS-analyser fra vannverket

Per dags dato finnes det ingen fullverdig konsekvensutredning og helhetlig vurdering av deponiets påvirkning på Sørkjosleira Naturreservat. Det er undersøkt prøver fra nærliggende vassdrag og myrer, men ingen fra selve naturreservatet som har en stor internasjonal vernestatus.

Storvatn Vassverk er kåret til Norges reneste drikkevann og forsyner flere hundre husholdninger og industri. Hovedvannledningen til vassverket går gjennom Stormoen avfallsdeponi, og i den forbindelse er det ikke foretatt ROS-analyse. En analyse som vannverket mener enten Perpetuum eller kommunen burde foretatt allerede da det ble gitt byggetillatelse. Som tilsynsmyndighet har mattilsynet gitt varsel til Storvatn Vassverk om å kartlegge farer. Denne analysen er nå pålagt er nå under arbeid og vil trolig være ferdig i Juli 2020.

Naturvernforbundet ønsker dermed at Statsforvalteren avslår søknaden og avventer med å gi nye tillatelser til videre permanent deponering av PFAS til Stormoen deponi inntil ROS-analysen for vannledningen, og fullverdige konsekvensutredninger for verneområdet er gjennomført.

Lokale og regionale løsninger for forurenset grunn

Naturvernforbundet ønsker primært lokale og regionale løsninger for forurenset grunn, på steder som er egnet for virksomheten, **med avstand fra lokalbefolkning, vassdrag og naturverneområder**. Slik Naturvernforbundet ser det er vi ikke enig med Perpetuum Circuli sin påstand om at Stormoen er ideell for mottak av store mengder forurensete masser.

Naturvernforbundet mener risikoen for irreversible skader i et unikt naturreservat, samt skader på drikkevann og lokalbefolkning ikke kan utelukkes og mener at føre-var prinsippet om å unngå skade ved usikkerhet om virkningene, må føre til at man tar lokalitetene ut av planforslaget samt avviser eller avslår søknaden om dispensasjon for videre deponering og kompostering.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet i Troms
v/ Maja Bernhoff Plast-rådgiver. Telefon: 98815915.